

KOROŠKI SLOVENEK

Naroča se pod naslovom: „KOROŠKI SLOVENEK“.
Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

Rokopisi se naj pošiljajo na naslov:
Politično in gospodarsko društvo, Klagenfurt, Viktringer-Ring 26.

**List za politiko,
gospodarstvo in prosveto**

Izhaja vsako sredo. — Posamezna številka 15 grošev.
Stane četrletno: 1 S 50 g; celoletno: 6 S — g
Za Jugoslavijo
četrletno: Din. 25.—; celoletno: Din. 100.—

Polom na vsej črti.

Po svetovni vojni je socializem v vseh evropskih državah obetal postati rešilna bilka iz razdrapanih političnih in gospodarskih razmer. Nov svetovni nazor svobode, enakosti in bratstva je nastopil pohod med vsemi narodi in dovedel v vseh državah do hudega gospodarskega poloma, ker nova parola enakosti in bratstva ni bila zasidrana v srcih nositeljev novega pokreta, ni mogla najti notranjega, globokega odmeva v množici.

Polom socializma na angleškem pred par leti, kjer je bila socialdemokracija iz vladnega prestola porinjena v nepomenljivo opozicijo. Usoda italijanskega socializma je bila že 1922 z Mussolinijevim pohodom v Rim zapečaten.

Tekoče leto pa je v srednji in severozapadni Evropi dovedlo do bistvenih izprememb v političnem vodstvu posameznih evropskih narodov. Nepremagljive vrste nemškega socializma in komunizma so bile čez noč podrte. Slično radikalno izpremembo političnega pozorišča nam nudi le Rusija v letih 1917—1918. Avstrijska socialna demokracija, ki je pred kratkim še obvladala ulico in parlament, danes molči k vsem notranjedadržavnim problemom, ki so pričetek povsem nove dobe naše države. Podobne so razmere na Češkoslovaškem, kjer celo vladna socialdemokratska stranka ni v stanu držati svojih postojank. V zadnjem tednu smo bili priča hudega razkroja francoskih socialdemokratov, ki so s tem zaokrožili venec razpadajočih socialdemokratskih stebrov.

Kje je iskati vzrokov temu pojavu?

Dokler so bile socialistične stranke posameznih držav v stanu izsiliti dviganje plač z raznimi stavkami in pouličnimi pohodi, je bila njihova moč nepremagljiva. Ravno to dejstvo pa je sokrivo na propadanju svetovnega gospodarstva, ker se to ni moglo razvijati iz samega sebe, marveč le pod nezdravim zunanjim pritiskom, in to gospodarstvo ni v stanu prenašati pretresljajev, ki so zvezani z raznimi generalnimi stavkami. Kakor hitro se je jela rušiti podlaga vsake politične sile, gospodarstvo, je pričel tudi razpad socialističnih postojank. Izredno poučno in pri tem nepopisno žalostno je dejstvo, da je ravno v Rusiji, kjer parola svobode, enakosti in bratstva ni imela računati z bistvenim odporom, ta polom najsilnejši. V času, v katerem cele gospodarske panoge obupavajo nad svojimi pridelki in izdelki, umirajo v Rusiji milijoni kmetov na lakoti. Ravno oni deli Rusije, ki so prej tvorili žitni zaklad Evrope, danes niso niti v stanu preživeti Rusije same; to dejstvo je posledica negacije vsega zasebnega imetja.

Kakor socializem na eni strani odreka posamezniku pravico do zasebnega premožnja in mu to celo s silo vzame, če je v stanu (Rusija), tako mu na drugi strani trga iz notranjosti vsako zasebno svetovno naziranje, predvsem vso religioznost, ki je v življenju posameznika kakor celih narodov vseh časov igrala prvenstveno vlogo.

Zasebno imetje in zdrava religioznost, na teh dveh temeljih se pričinja graditi tudi avstrijska država. Če so temelji zdravi, je upati, da bo tudi stavba življenja zmožna.

Konkordat z Nemčijo.

Dne 20. julija 1933 je bil v Rimu podpisan konkordat (pogodba med papežem in državo) med Vatikanom in Nemčijo. Konkordat je predvsem delo prelata Kaasa, bivšega vodje centra. Take pogodbe so velikega pomena, urejujejo razmerje med državo in papežem. Smo mnenja, da bo ureditev razmer med Vatikanom in Nemčijo zanimala tudi naše čitalje, zato prinašamo najvažnejše določbe konkordata.

Konkordat obsega 34 členov. V njem jamči nemška država svobodo katoliške veroizpovedi in javnega izvrševanja katoliških obredov. Katoliški cerkvi priznava pravico, da ureja v okviru veljavnih zakonov samostojno svoje zadeve ter izdaja v okvirju svoje pristojnosti za svoje pripadnike obvezne odredbe. Konkordati z Bavarsko, Prusijo in Badensko ostanejo še nadalje v veljavi, za ostale nemške dežele pa stopijo v veljavo v celoti določbe novega konkordata. V bodoče se bodo sklepali konkordati s pozameznimi nemškimi deželami le v sporazumu z nemško državno vlado.

Vatikanu se priznava v občevanju s cerkvenimi dostojanstveniki in ostalimi pripadniki katoliške cerkve popolna svoboda. V izvrševanju dušnega pastirstva uživajo duhovniki kakor državni uradniki zaščito države. Zloraba duhovniške obleke se kaznuje enako kakor zloraba vojaške uniforme. V veljavi ostane dosedanja organizacija katoliške cerkve v Nemčiji. Cerkvene službe se morejo svobodno ustanovljati in preurejati, ako se ne zahtevajo zanje državna sredstva. Katoliške cerkvene občine in razne druge ustanove ostanejo nadalje korporacije javnega prava, v kolikor so bile doslej.

Cerkev ima načelno pravico do prostega podeljevanja cerkvenih služb brez sodelovanja države ali občin, odloki o imenovanju pa se smejo izdati šele tedaj, ko se sporoči ime prizadete osebe državnemu namestniku v dotični deželi in ugotovi, da ni proti njej nobenih pomislekov splošnega političnega značaja. Za ustanavljanje redov in verskih družb ter njihovo naseljevanje in poslovanje ni nobenih omejitev. Škofje morajo biti zapriseženi od državnega namestnika njihove dežele ali pa od državnega predsednika. Katoliške bogoslovne fakultete na nemških državnih visokih šolah ostanejo še nadalje. Cerkev ima pravico, da ustanavlja za izobrazbo duhovnikov filozofska in teološka učilišča, ki so izključno podrejena cerkvenim oblastem. Vodstvo in uprava duhovniških seminarjev ter zavodov sta izključno podrejena cerkvenim oblastem. Katoliški verouk v ljudskih, strokovnih in srednjih šolah ter višjih učnih zavodov je reden predmet. Za imenovanje katoliških veroučiteljev se morata prej sporazumeti škof in deželna vlada. Konkordat omogoča tudi ohranitev dosedanjih ter ustanovitev novih katoliških verskih šol. Na katoliških ljudskih šolah, ki so last katoliške cerkve, se smejo nastavljeni samo učitelji katoliške veroizpovedi. Redovi in verske kongregacije smejo ustanovljati zasebne šole, ki uživajo enake pravice kakor državne. Pred civilno proroko se sme izvršiti cerkvena, razen v gotovih izjemnih primerih, kakor zaradi bolezni itd.

Narodne manjšine, ki prebivajo v nemški državi, bodo v pogledu uporabe maternega jezika pri bogoslužju, krščanskem nauku in cerkvenih organizacijah uživale iste pravice, kot jih uživajo nemške narodne manjšine v državi, h kateri v jezikovnem pogledu narodne manjšine spadajo. Službe božje se morajo

zaključevati z molitvijo za dobro nemške države in nemškega naroda.

Katoliške organizacije in zveze, ki služijo verskim, kulturnim in karitativnim namenom, so podrejene cerkvenim oblastem ter v svojem poslovanju zaščitne od države. Organizacije, ki se bavijo tudi se socialnimi in poklicnimi nalogami, bodo prav tako zaščitene, v kolikor ne razvijajo nobene politične delavnosti. Glede drugih organizacij bodo sklenjeni posebni dogovori. Kar se tiče sportnih in drugih mladinskih organizacij pod pokroviteljstvom državnih in deželnih oblasti, je treba skrbeti, da bo njihovim članom redno omogočeno izvrševanje verskih dolžnosti ob nedeljah in praznikih. Po členu 32. bo na podlagi posebnih razmer v Nemčiji Vatikan izdal odredbe, po katerih bo duhovnikom in redovnikom prepovedano aktivno sodelovanje v političnih strankah in delo za nje. Smeli pa bodo biti organizirani v strankah.

Gre se sedaj za izvedbo konkordata. V slučaju, da bi sv. Stolica nemške ponudbe nesprijela, bi gotovo sledilo s strani države še hujše preganjanje katolicizma. Zato se je šlo za to, da se nemškimi katoličanom vsaj nekoliko pomaga v stiski.

Ne prenapenjati loka! V Liencu je govoril ministr dr. Schuschnigg naslednje: Mi v Avstriji ne rabimo izenačenja, mi rabimo močno vodstvo. Mi ne rabimo nasilja, temveč prostost mišljenja in nobenih koncentracijskih taborišč. Pravi nemški mož ne beži preko meje, temveč ostane tu in se zagovarja za svoja dejanja. Mir in red si bomo zagotovili z dosti manj okrutnimi metodami, kakor se to dela drugje. Naj se nas pa ne sili k temu, da bi morali seči po samoobrambi in uvesti sredstva, ki so drugje že dolgo v navadi. Mi zahtevamo priznanje k Avstriji, vendar k temu nobenega ne silimo. Kdor se noče priznati, lahko vsak čas gre preko meje. Reči pa ne sme, da je bil preganjan.

Avstrija. Vlada je izdala odredbo, da se more odvzeti tiskarnam, ki pospešujejo delovanje prepovedanih političnih strank, obrt. Tiskarne so sedaj odpovedale tisk narodno-socialističnih in komunističnih listov. Neki tiskarni na Dunaju je že bila odvzeta obrt, vsled česar se je število brezposelnih pomnožilo za 200 oseb. — Naša vlada se je radi propagandnih poletov nemških letal obrnila na britansko in italijansko vlado s prošnjo, da bi opozorili nemško vlado na resnost teh dogodkov. V dunajskih političnih krogih sodijo, da se vlada v tej pritožbi še ne sklicuje na določila pogodb, temveč samo na obljubo, ki jo je kancler Dollfuss dobil v Londonu, da bodo Angleži Avstrijo podpirali. Verjetno je, da bo tudi Francija podprla angleško in italijansko demaršo.

Okrog Podunavja. Gömbös se je mudil v Rimu in se razgovarjal z Mussolinijem o vprašanjih, ki so trenutno na dnevnem redu. To so gospodarska in politična vprašanja, ki se tičejo srednjeevropskih držav, predvsem Madžarske in Avstrije. Uspeh razgovorov bo menda gospodarsko zblizanje med Avstrijo in Madžarsko. Temu naj bi sledili razgovori z državami Male antante. Zdi se, da se smatrajo velesile nekako upravičene, da rešijo vprašanje Podunavja in sicer preko prizadetih držav. V Podunavju je Mala antanta najvažnejši činitelj in brez te ni rešitve tega vprašanja. Mala antanta je bila vedno pripravljena, da stopi v prijateljske gospodarske stike z obema centralnima državama. Pa so države kakor Nemčija, Anglija, Madžarska in Italija, ki delajo zapreke,

ker spravljajo vedno zopet na dan revizijo meja. Pri reševanju gospodarskih vprašanj pa bi smeli igrati vlogo le življenski interesi. — Svetovna gospodarska konferenca je bila dne 27. julija preložena na poznejši čas. Uspeh konference ni vreden stroškov.

Boj proti komunistom. Dne 25. julija so po vsej Nemčiji ob istem času izvedli ogromno policijsko akcijo. Pri akciji so sodelovale tajna državna policija v Berlinu in vse deželne vlade. Točno opoldne so vsi policijski organi tajne policije, kriminalne policije, varnostne policije, pomožne in železniške policije, SS in SA oddelki zaprli vse glavne in stranske proge državnih železnic in vse prehode avtomobilskih cest. Natančno so preiskali vse vlake, avtomobile, tovarne vlake, motorna vozila, ljudi in blago. Na kolodvorskih čakalnicah in oddajnih prostorih za prtljago so preiskovali potnike in prtljago. Vsa kontrola se je izvršila na mah, da se prepriča vsaka možnost, da bi mogle uiti sumljive osebe. Preiskava vlakov je v vsej državi trajala od 12 do 12.40. V Berlinu so na vseh križiščih cest ustavili in preiskali vse avtomobiliste, motorje in voznike. Ta velika policijska akcija je veljala v prvi vrsti komunistom in drugim protidržavnim elementom, ki so se povsod pojavljali po državi. Mnogo oseb so spravili v varnostne zapore.

Sterilizacijski zakon. Hitlerjeva vlada je izdala zakon o preprečevanju naraščanja s podedovanimi boleznimi. Zakon navaja naslednje bolezni, zaradi katerih se lahko izvrši sterilizacija: prirojena slaboumnost, duševne bolezni, podedovana božjast, hude dedne telesne hibe, podedovana slepota, gluhanost ter kroničen alkoholizem. V zakonu je določena ustanovitev posebnih sodišč, ki imajo proučevati posamezne primere možnosti podedovanja in izdajati dovoljenja za sterilizacijo samo tedaj, če se more po izkušnjah zdravniške znanosti čim bolj zanesljivo pričakovati, da bi otroci trpeli na hudih telesnih ali duševnih boleznih. Pravico do predloga za sterilizacijo ima prizadeti, ozir., v večini primerov njegov oskrbnik, varuh, uradni zdravnik ali vodja zavoda, v katerem se dotičnik nahaja. Razen uradnega zdravnika se mora k presoji pritegniti še drug zdravnik. Proti sklepom sodišča je mogoč priziv na višje sodišče, ki odloča končno veljavno. Nadaljne določbe zakona se bavijo s čisto medicinskimi vprašanji. Neplodnost se povzroča z navadno kirurško operacijo, ki pa se sme izvršiti samo v kaki bolnišnici. Če je sodišče končno veljavno sklenilo neplodnost, se mora izvesti tudi proti volji prizadetega, ozir., je dopuščena uporaba neposredne sile proti njemu. Povzročitev neplodnosti, ki se ne izvrši po predpisih tega zakona kakor tudi odstranitev spolnih žlez, samo tedaj ni protipravna telesna poškodba, če je

šlo za odstranitev resne nevarnosti za življenje ali zdravje prizatega in če se je izvršila z njegovim privoljenjem. Zakon bo stopil v veljavo 1. januarja 1934. V istem času bo izdan tudi zakon, ki bo odredil prisilno sterilizacijo splošno nevarnih spolnih zločincev. — Daleč smo prišli.

DOMAČE NOVICE

Le ni res.

Nemci vedno povdarjajo nemški značaj Koroške, Spodnje Štajerske in Južnega Tirola. Nemška propaganda v tem pogledu je tako silna, da ji marsikdo nasede. Resnica je seveda drugačna.

Slučajno nam je prišlo v roke „Veliko Berilo za slovensko-nemške šole“, ki je izšlo v založbi šolskih bukev na Dunaju l. 1858. Ni verjetno, da bi se že v tedanjem času v učnih knjigah tako potvarjala dejstva kakor sedaj. In še to, da je „Veliko Berilo“ dvojezično. Dobe sedno in z istim pravopisom prinašamo sestavek na strani 17.:

„Štajerska vojvodija se razdeli v tri kroge. Poglavitno mesto je Gradec, ki ima 50.000 prebivavcov. Maribor in Bruk sta sedeža krogov. V mariborškem krogu po slovenski govori, v unih dveh pa nemški. Vojvodija Kranjska, ktere poglavito mesto je Ljubljana, v katerem 20.000 ljudi prebiva. Po Kranjskem sploh slovenski govore. Koroška vojvodija ima poglavito mesto Celovec, kder 12.600 ljudi prebiva. Beseda je po krajinski strani slovenska, po tirolski in gornji štajarski pa nemška. Primorsko-Goriška kronovina ima glavno mesto Terst; po tem je Gorica, sedež nadškofa, blizu Soče. Beseda je povečem slovenska, pa se tudi veliko laški govori, posebno po mestih. Blizu Gorice za teržaškim morjem je stalo staro, imenitno mesto Oglej, ktero je grozoviti Atila, kralj Hunov, šiba Božja imenovan, razsul. Tirolska kronovina za Koroško leži, in je silo gorata dežela. V severnem Tirolu, kder je beseda po večem laška. V tem kraju je imenitno mesto Trident, v kojem se je vseobčen cerkven zbor od 1545—1563 leta obhajal, ki se sveti tridentinski zbor imenuje.“

In če so se razmere v teh pokrajinah v desetletjih izpremenile v prid nemštvu, so se mogle samo s priseljivanjem Nemcev in sistematično germanizacijo.

Prireditve. Izobraževalno društvo v Maloščah priredi dne 30. julija in 6. avgusta 1933 na Komatarjevem vrtu v Maloščah, v slučaju slabega vremena pa dne 13. avgusta, ljudsko igro s petjem „Divji lovec“. Začetek ob 3. uri popoldne.

PODLISTEK

Cvetko Golar:

Čebelarjev greh.

(Nadaljevanje.)

A vrag je bil tik za njim in ga potolažil:

„Vrban, stodvainsedemdeset starih funtov! To je trideset srebrnikov!“

Čebelar je potegnil klobuk na oči, zapel suktnjo, in še bolj koščena in dolga je bila njegova postava.

„Stodvainsedemdeset! Če bo pa kaj greha, saj lahko kupim, saj bom kupil svečo in jo daroval cerkvi, svečo, deset funtov težko.“

In lažji in hitrejši mu je bil korak; veselo in prijetno mu je bilo, skoro je malo poskakoval. V grlu je začutil hladno moč in v nosu je imel duh po vinu. Šel je, šel in vrag za njim.

Prelepa je cerkev svetega Štefana. Stoji na prijaznem griču, naslanja se na zelene in temne holme, in lesove, kjer šume in vrše smreke in bukve, kjer vihrajo vetrovi. V sveto nebo kaže kakor mogočen prst njen visoki in vitki zvonik in govori veliko prisego. In okna se ji blišče, kakor bi gledal Bog vanjo in zarja in glorijska se raztaka pod njenim svodom.

A tisto jutro je bila mračna in tiha, v poltemi je rdeče trepetala večna luč, svetnik z veličastnim, zlatim sijem se je bliskal na

levici, in skoro strah je bilo čebelarja, ko se je za klopmi kradel k spovednici. Nekaj majhnih deklet se je stiskalo na ženski strani zraven oltarja ter se učilo na pamet svojih grehov. Gledale so plašno v obraz arhangelu Mihaelu, ki je stal na satanovi glavi in mu jo jemat proč z ostrim mečem.

Vrban je poklenil in začel izpraševati svojo vest. Lahko mu je bilo to delo, saj ni živi duši storil žalega. Nikomur ni privoščil kaj slabega, vesel je bil sosedove sreče in pomagal je, kjer je mogel. A zdaj je prišel izkušnjavec in greh.

„Ako dobro prodam, mi ne uide trideset srebrnikov — vosek po štirideset, med po šestinpetdeset, seveda voznika bo treba plačati. Oh, oh, sveta mati božja!“ je zdihnil čebelar, „kam že spet mislim! Ukradel nisem ničesar, par jabolk sem pobral na Jarnačevem vrtu, malo sem zaklel včasi, kadar so mi uhalji roji, ampak če bodo res vsi panji težki stodvainsedemdeset funtov —“

Takrat se je linica odprla, in Vrban je zagledal skozi leseno mrežo kozava in zabuhla lica gospoda Jakoba, ki ga je ostro motril za trenotek in planil vanj z besedo:

„Kar povej, kar povej! Kaj boš zdaj molil! Ali si kradel? Ali si se z babami pečal? Ali si — — — no, grehe naštej!“

Vrban je premišljal, kašljal in vzdihoval. „Na levo od mojega plota, tam, kjer gre pot — ima Jernač vrt, hruška maslenka mu prav dobro rodi. Pa nima človek zob, pa sem jih par pobral...“

Celovec. (Napad.) V noči na 29. julija so neznani storilci položili v parku pred gimnazijo poleg Jožefove tiskarne razstrelivo, ki je sestojalo iz napoljene pločevinaste škatle in 7 m dolge vžigalne vrvice. Stražnik je čutil smodnikov vonj, a v temi ni dogel najti ničesar. Kmalu na to je razstrelivo eksplodiralo z neznanskim pokom, ki ga je slišalo vse mesto. Takoj so se vžigale cestne luči in uvedla preiskava. Stvarne škode ni, pač pa so bili ogroženi pešci. Kljub pozni uri se je zbralo na licu mesta mnogo ljudi. Jožefova tiskarna je ponoči zastražena in tako atentatorji, ki so bržkone iz vrst narodnih socialistov, niso mogli bliže hiše. — Isto noč je v Gracu eksplodirala bomba za soljenje, ki je ranila 5 oseb. Učinek plina je bil občuten.

Kapla ob Dravi. (Po sejmu.) Bil je lep vroč dan, ko smo se odločili, da pogledamo malo v Kaplo da vidimo, kako razpoloženje da je zapustil sejem ter da se razvedrimo v prijetni družbi. Zavili smo jo k Zecu, kjer je bila zbrana že prav lepa družba. Vzadaj v kotu je sedela družba narodnih socialistov iz Bistrice z vodjo in krčmar iz Podsinje vasi. Nastal je naenkrat halo v zadnjem kotu, vsi smo pogledali tja in videli dvignjene roke v pozdrav ter Hitlerjev pozdravni klic. Starhemborgcem in delavcem se to seveda ni dopadlo in tako je prišlo do pretepa, ki pa je izpadel za hitlerjevce prav sramotno. Pa tudi gostilničar je pokazal svojo opredelitev. Ali je tega res treba? Upamo, da se bo tudi tukaj napravil red!

Zilska dolina. (Nevihta in strele.) V petek dne 21. julija popoldne, ravno za god sv. Magdalene, je prignala čudna nevihta črne oblake sem čez dravske planine. Vsule so se mrzle kaplje in začelo je treskati. Blisk za bliskom. V Borljah in Goričah je vdarjala strela zaporedoma v droge, ki nosijo napeljavo električnega toka čez Šteben v Blače. Po hišah in cerkvah so pokvarjene vse električne luči in razbite vse varnostne naprave. Ravno tako v Št. Štefanu in v Kazazah, kjer je strela razbila tudi pet štang. Razun tega je vžigala več smrek na planinah in v dolini. Vdarjal je grom za gromom. Pa čudno: hišam, ljudem in živalim je pa prizanesla. Tri dni in tri noči smo bili brez električne luči. V Borljah in Goričah pa še dalje. Tega strašnega predvečera Magdalene iz leta 1933 se bomo še dolgo spominjali.

Šmohor. (Vojaška muzika dajčmajstrov.) V soboto, dne 22. julija so dospeli dajčmajstri, ki so igrali stare vojaške koračnice že po vseh mestih in trgih naše koroške dežele, tudi k nam v Šmohor. Navdušiti hočejo tudi Korošce za našo domovino ter s tem udušiti vsenemško hitlerjanstvo. Šmohor je bil ves v beloru-

„Beži, beži, molči! Kar k obhajilu pojdi. Si že opravil.“

Vrban se je oddehnil, vstal in skrušeno pokleknil k obhajilnemu kamnu. Poln je bil velike bolečine, ki mu je razdejala prsi in rovala po njih.

„Kakor Judež Iškarijot sem hotel za trideset srebrnikov. — O, bodi usmiljen z ubogim grešnikom!“ Nagnil je glavo in spokorno molil.

„Kakšnih trideset srebrnikov? Sto in pa petdeset srebrnih kron dobiš.“

Vrban se prestraši in se ogleda na vse strani. Vrešč glas, znan že od snoči, mu je udaril na uho, zaslišal se je od okna, in tam je visel na zunanji strani cerkvenega zidu med pajčevinami sajast in gnusen netopir. Ostri kremplji so štrleli od njega, umazane, sive peruti so se zibale, in zlobno žareče oko je bilo uprto v Vrbanu.

Povzdignil je oči k mašniku, sklenil še bolj vdano in zvesto roke k molitvi, ali jezik se je opotekal, in oči niso videle božje daritve, oči so se ustavile na zlatem plašču in svilenem, ki se je pregibal pred oltarjem.

„Zlatih kron, cekinov bo tudi nekaj padlo v mošnjo, da bi le samo pri meni bila dobra letina. Ako vsi dosti pridelajo in imajo obilo blaga, se cena ne bo vzdržala.“

„Vrban, še višja bo cena, ali slišiš zvončke? Tako bodo žvenkljali cekini.“

Ministrant je pozvanjal k povzdigovanju, in ubogi čebelar je slišal in mislil, da zvene in pojo cekini. In v grlu je bila takšna suša, a

dečih zastavah. Zbralo se je precej ljudstva, posebno so prihтели letoviščarji iz vse okolice. Pa v prazniški obleki je bil izmed vseh Šmohorčanov le župan Zechner, ki je zrastel v Vrbi ob Vrbskem jezeru in zna tudi slovenski. Na vojake-muzikante v stari uniformi je imel lep nagovor.

Žvabek. (Smrt.) Splošna žalost je objela faro in vso okolico, ko smo pokopali vzorno ženo, skrbno gospodinjico in ljubčo mater Prekrnikovo. Nad vse ji je bila vzgoja otrok. Pet jih je zapustila, šestega, štiri dni starega, je vzela s seboj v hladni grob. Strmine lepe Prekrnikove kmetije so bile za njeno nežno telo prehude in tako se je od nas poslovila šele 32 let stara. Vzorna mati odpočij si v hladnem grobu! Mi vsi pa ohranimo tvoje vzgledno življenje v blagem spominu!

Koroški drobiž. Sliši se, da je bil, č. kanonik dr. Rohrachar imenovan za pomožnega škofa krške škofije. Vest še ni potrjena. — Dne 22. julija so zabeležili na Koroškem 1.476 podpirlanih brezposelnih. Število se je znižalo za 271. — Dne 24. julija ob 10.41 dopoldne se je čutil na Koroškem potres, ki pa ni napravil škode. — V Greifenburgu in Spittalu ob Dravi je žandarmerija s pomočjo vojske in zvezne policije izvršila hišne preiskave pri pristaših bivše narodno-socialistične stranke. Zaplenjene so bile 4 strojnice, 16 karabink, 113 pušk, 3 samokresi, velike množine patronov in drugih delov vojne opreme. — Narodni socialisti so na neki planini pomazali 9 volov s kljukastimi križi. Voli so vzbudili pozneje na živinskem sejmu veliko pozornost. — Za provizorje, ozir. šoprovizorje so bili imenovani č. gg. Oto Schuster za Šmarjeto pri Velikovcu, dr. Rudolf Blüml za Golšovo in prošt Anton Benetek za Slovenjih Šmihel. Upokojen je bil č. g. Primož Matevžič, župnik v Slov. Šmihleu. — V Brežah je bila pri nekem trgovcu zaplenjena strojnica. — Ko Velikovčani vabijo po listih tuje v svoje mesto, nikdar ne pozabijo omeniti obrambnih bojov in domovini zvestega prebivalstva. Zelo dvomimo, da bi to moglo pospeševati tujski promet. Kaj se sploh pravi „Obrambni boji“? — Bodensdorf ob Osojskem jezeru, kjer je bila onečaščena cerkev, dobi orožniško postajo. Škof je naslovil na vernike te fare posebno pismo. — V okolici Rude imajo zaznamovati v zadnjem času tri požare: Pavlejeva koča na Dobravi, Ocvirkovo posestvo v Št. Lovrencu in Mohorčeva koča v Zgornji vasi. — Zvezni predsednik je podelil častno kolajno za 40 letno zvesto službo mežnarju Ožboltu Jamniku v Št. Jurju in mežnarju in organistu v Št. Pavlu na Zili, Vincencu Janku. Čestitamo! — Mesto Velikovec bo pobiralo letos 230-odstotno občinsko doklado na zemljišča, še dosti višjo pa na hišni davek. — Celovška gar-

mašnik je pil zlato vino iz zlatega kelih. Kako je dišalo Vrbanu, kako je zvenelo in žvenkljalo!

„Tudi jaz si ga potem lahko privoščim bokal ali dva... Rdeči je boljši za moje grlo... Oh, pa to je smrten greh. Boga bom prodal...“

„Vrban, ha-ha! Stodvainsedemdeset starih funtov! Pomisli koliko srebra, zlata bo to dalo...“ Ostro mu je sihnilo na uho in čebelar se je ozrl ves plašen, ali ni kdo slišal teh besed.

„Odpusti nam naše dolge... koliko si že obljubil?“

„Dve mošnji srebrnih kron.“ je završalo iz pajčevin, in čebelarjevo srce se je zasmejalo.

„In ne vodi nas v skušnjavo... stodvainsedemdeset...“

Vrban se je zamislil in zaprl oči. In že je zagledal štiriinšestdeset zvrhanih, težkih panjev. Najbolj jasno je videl panj z lovčevovo svatbo, ki je imel letos tri roje, in ki je bil še zmeraj med najtežjimi. Tudi panj z babjim mlinom se dobro obnaša, in Lavdonova vojska zmaguje kljub suši in vročini, ki je poparila vse cvetje. In potlej pelje Vrban panje na prodaj, kupčija je imenitna, že pojo cekini že zveni, žvenklja zlato...

Vrban se smehlja in tako je zaverovan, da se komaj spomni, da to niso cekini, temveč, da ministrant z zvončkom vabi k obhajilu. (Konec sledi.)

„Was Du heute kannst besorgen, das lass sein“
„Bier auf Wein, das verschiebe nicht auf morgen“

Halten Sie das für richtig? Nein, wir auch nicht. Aber solche Verwirrungen entstehen immer, wenn man zwei Dinge mischt, die es nicht vertragen. Oder glauben Sie, daß es sehr vernünftig ist, die alte Rumpel und Bürste-Waschmethode mit der modernen selbsttätigen Persil-Waschmethode zu vermischen? Sicherlich nicht!

Richtig ist einzig und allein: Abends in Henko einweichen... früh eine Viertelstunde lang in Persillösung kochen... dann schwemmen. — Das ist alles, damit die Wäsche frisch wird wie reine Luft und rein wie frischer Schnee.

Henko und Persil helfen gar viel,
Eins doch ist wichtig, verwendet sie richtig!

nizija šteje sedaj sedem mož manj, ker so bili radi moralčne nesposobnosti odpuščeni od vojakov. Pa tudi v drugih garnizijah so jih postavili precejšnje število na cesto. — Graški varnostni ravnatelj je prepovedal nošnje umetnih in naravnih plavic (pezdecev). Kaj takšnega bi niti za Koroško ne bilo slabo. — V Ledincih so vlovili vlomilca v poštni urad v Döblingu, poštnega oficijala Botha. Vloma so se udeležile 3 osebe. Zdaj so že vse pod ključem. Odnegli so vlomilci preko 20.000 S. Le par tisoč šilingov se ni dobilo več nazaj.

ZENSKI VESTNIK

Otrokovo spanje.

Hitri telesni in duševni razvoj otroka v prvih letih utruja vse telo. Zato potrebuje otrok dolgotrajnega in mirnega spanja. Prvih šest let ne zadošča otroku za spanje niti vsa noč, nego mu je potrebno, da spi tudi še podnevi. Vsekakor pa naj lega otrok zgodaj spat; pozimi med 7. in 8. uro, poleti med 8. in 9. uro. Večerja naj bo vsaj eno uro prej, preden otrok leže. Uživa naj na večer vedno lahko prebavno hrano.

Otroka ne smemo motiti zvečer z glasno igro in ne dražiti otrokove domišljije z nepriemernimi povestmi o strahovih in čarovnicah. Preden gre otrok v posteljo, naj opravi svojo potrebo. Na to je treba strogo in zgodaj paziti, že pri prav majhnih otrocih, in jih, če treba, ponoči tudi poklicati, da se ne navadijo opravljati male potrebe v postelji, kar bi jim bilo še dolga leta v nadlego, škodo in sramoto.

Prav nespametno je majhne otroke zibati ali jih celo pestovati, da rajši zaspijo. Tudi ni nikakor treba, da bi vladala brezpogojna smrtna tihota, kadar otrok spi. Na nekoliko hrupa se naj že mali otrok navadi.

Zelo škodljivo je jemati otroke k sebi v posteljo. Večkrat delajo tako matere, da jim ni treba ponoči vstajati. Ne pomislijo pa, da niso prav redki primeri, da je mati ponoči zadušila malega otroka, ko je v spanju legla nanj. Ne glede na to pa tudi otrok, ki leži navadno niže od matere, vdihava slab in izprijen zrak, ki ga mati izdihava. Poleg tega se otrok spanja pri starših zelo nerad odvadi in se lahko pripeti, da še v poznejših letih ne mara spati sam, ko se je enkrat navadil ponoči na družbo. Novejša dognanja celo trdijo, da se stari ljudje poživijo, če ležijo otroci poleg njih, otroci pa vidno hujšajo, kakor je med ljudstvom že stoletja vkoreninjeno prepričanje.

Nekatere matere imajo grdo navado, da dajejo zvečer otrokom v platnen cucelj makovega semena, da rajši spijo in da bi jih otrok ponoči po nepotrebnem ne motil. To je naravnost zločinsko. Otrok, ki uživa dalje časa taka strupena sredstva, zaostane duševno in telesno v razvoju in je v dolgoletni križ nespametnim staršem. Otrok naj ima, če le mogoče, svojo dovolj veliko, čisto in ne premehko posteljico. Da se bodo otroci navadili sami spati, jih je treba na to že od malega navaditi. Nikar jim ne pripovedujte zgodb o parkljih, bavbavah in sličnih neumnostih, v katere pameten človek da-

nes več ne verjame. Za slabotne, bolehne in duševno zelo dovzetne otroke more postati tako strašenje usode polno. Nikar naj matere ne prepuščajo svojih otrok poslom, ki povečini gledajo samo na to, kako si bodo olajšali svoj posel in jim je zdravje otrok deveta briga.

GOSPODARSKI VESTNIK

Motika „Agrofix“.

Ker že par let okopavam svoj vrt z navadno motiko, sem se vedno bavil z mislijo, da bi si izdelal drugo motiko, s katero bi šlo delo hitreje od rok. Motika, ki jo doslej uporabljamo, je pripravna za kopanje in rahljanje zemlje na globoko in za uničevanje korenjskega plevela, običajno srnce. Pri okopavinah, ki jih imamo sajene v sveže celine, moramo grudo razsekati in zdrobiti. Za to delo je naša stara motike pripravna.

Kjer pa hočemo uničevati semenski plevel, je treba motike, ki podrezuje travo tik pod površino zemlje. Delovni del motike naj podrezuje v obliki vodoravnega daljšega noža, katerega ročaj je držaj motike. Moja želja po takšni motiki se mi je izpolnila v patentirani motiki „Agrofix“. Tako krasno rešiti vprašanje pripravne motike je mogel iznajditelj le na podlagi dolgoletnih praktičnih poizkusov. Da dobi svoj trud za izum poplačan pri prodaji, je pustil svojo motiko patentirati.

Motika sestoji iz dveh delov. Kot nož deluje okoli 3 cm široko pero iz najboljšega jekla. Pero je pritrjeno z vijaki na polkrog, ki ima v sredini tulj za držaj. Lega peresa se da z vijaki uravnati za velikost človeka, ki dela z njo. Radi tega se pri okopavanju ni treba pripogibati in delavec se manj utruje. Okopava se na ta način, da pritisnemo motiko z rezom na zemljo in potegnemo proti sebi. Potegljaj lahko znaša pol metra dolžine. Zato je umljivo, da na ta način delo veliko hitreje napreduje kakor pri navadni motiki, s katero samo udarjamo v zemljo, to je kopljemo.

„Agrofix“ se izdeluje v štirih velikostih: z 8 cm rezilom, 12 cm, 16 cm in 20 cm. Za goste nasade, kakor v zelenjadnem vrtu, bomo rabili manjše motike, pri okopavinah na polju, kjer so vrste dalje narazen, pa bomo rabili širše motike, da pojde delo še hitreje od rok. Sicer se pa da delovna širina posamezne motike še povečati s tem, da privijemo ob strani še kotne nože. M. A.

Zatiranje škodljivcev v poletnem času.

Naše koroško kmečko ljudstvo ima veliko premalo pojma o sadnih škodljivcih. Opozarjati na nje, je predvsem naloga krajnih kmetijskih odborov, ki bi morali skrbeti tudi za sadne škropilnice in jih dajati na razpolago svojim članom. Potreben pa je tudi pouk o zatiranju teh škodljivcev. Omenjamo kaparja, zimskega pedica, listno uš, cvetodera, plesen in moniljo.

1. Mladi kaparji se avgusta meseca razležejo po drevju in nadaljujejo svoje škodljivo delo. Z 4% raztopino tobačnega izvlečka in milnice jih lahko uničimo.

2. Goseničja gnezda, kakor prsteničarja (Ringelspinner), od katerega gosenice po več vkup v pajčevino zavite sedijo med vejevjem in lazijo žret liste, in druge gosenice, zatrema, ako jih požgemo z na drogu privazano bakljo ali svetilko na bencin.

3. Listne uši se zelo hitro množijo. Sesajo sok iz mladih poganjkov in jemljejo s tem drevesu hrano. Mravlje so nositeljice uši na drevo, da potem sesajo sladki sok, ki ga uši izločajo. Uničimo jih s tobačnim izvlečkom in milnico.

4. Rožičavost češpelj in črvivost jabolk. Ljudje imenujejo rožičavost češpelj „norci“, vedo pa ne, da je v norcu škodljivec, ki povzroča to bolezen. Zatiramo ga na ta način, da pobremo vse odpadle plode od češpelj in od jabolk in jih sežgemo. Pozneje se jabolka tudi lahko pokrmijo prašičem.

5. Monilija (gnitje sadja) se opazi posebno pri jabolkah; nezrel sad začne gniti navadno v obliki kroga. Na nagnitem delu se vidijo bele pike. Vse od monilije okuženo sadje je treba pobrati ali odtrgati in zakopati globoko v zemljo ali uporabiti za žganjekuho. Žganjekuho načelno ne priporočamo.

Zatiranje škodljivcev je predpogoj za dober in obilen sad. Potem bomo na trgu lahko tekmovali z drugimi sadjarji, ker bomo mogli nuditi blago najboljše kakovosti, ki bo našlo mnogo odjemalcev. K.

Ute za sušenje sena.

Sušiti seno na tleh je posebno, če imamo za časa košnje slabo vreme, jako neprijeten in tudi drag špas. Imamo slabo mrvo, ki ima dostikrat komaj vrednost slabega sena.

Pa tudi ob ugodnem vremenu se pri sušenju na tleh drobijo ravno najfinejši in najredilnejši drobcji sena, ki služijo za gnoj travnikom mesto za klajo živini.

Deteljo in lucerno sušimo običajno na ojstrvah. Tu se res dobro posuši, ker dohaja veter od vseh strani. Neprijeten je ojstrvam vihar in tudi ojstrvanje samo na sebi rabi 2 človeka in precejšnjo izgubo časa. Zato sem se za čas moje prakse zanimal o priliki študijskih izletov za način, kako suše drugod.

Opazoval sem razne naprave za sušenje. Ugajale so mi senenske ute. Nakladanje ute gre hitro od rok, hitreje celo kot trošenje trave v ograbke. Z nakladanjem si prihranimo trošnje, obračanje in spravljanje v kope. Z vožnjo v skedenj čakamo lahko dali časa in zopet prištedimo zlati čas za časa košnje. Zvozimo domov, kadar nimamo nujnejšega dela.

Dobra in priprosta za sušenje sena je je tudi sledeča naprava: Zabijemo v zemljo 6 kolov, ki imajo v premeru 8 cm, v ravni črti po 80 cm do 1 m narazen. V višini pol metra od zemlje pritrdimo na krajnem kolu 2 do 2.5 mm debelo žico, ki jo peljemo okrog drugega kola in naprej do zadnjega, kjer jo pritrdimo. Na to žico položimo travo. Dva do tri svalje med dva kola. Ko smo tako naložili prvo žico, potegnemo pol metra više drugo. To lahko nalagamo že z vilami. Kole napravimo do 3 m visoke. Ker jih zabijemo do pol metra globoko, moremo potegniti 4 do 5 žic. Na takšno napravo lahko spravimo 250 do 300 kg suhega sena. Vse potrebno za te naprave lahko pripravimo že v času, ko nimamo nujnega dela. M. A.

Hitro napenjanje goved.

Opasna je vsaka krma, ki v želodcu hitro zavre in povzroča plin. Najnevarnejše trave so: detelja, repno ali kolerabino perje, zlasti sparjeno itd. Zelo opasna je rosna s pajčevino preprežena mlada detelja. Na deteljišču ali strnišču obstoja velika nevarnost posebno za lačno živino. Pozornosti je treba tudi pri napenjanju.

Znaki. V prvem želodcu (vampu) se nabere zelo veliko plinov, ki zamašijo izhod in napenjajo. Žival je vznemirjena, ima hude bo-

lečine, brca z nogami, težko diha in ima izbočene oči. V kratkem času se začne potiti in ječati, zatem se trese, ne more stati, se prevrne, nanovo vstane, iz ust ji silni smrdeča neprebavljiva krma, nazadnje ji počí predžoledec in zaduši se.

Zdravljenje. Naprej je treba odstraniti pline. Goved se postavi kolikor mogoče s prednjimi nogami kvišku. Dva človeka naj drgneta s slamo obe lakotnici. Večkrat pomaga polivanje po križu z mrzlo vodo ali da ženeš žival v tekočo vodo. Poizkušati je treba, da žival riga, da pomoli jezik ven in na stran in da se šegeče mali jeziček. Iztrebiti je treba tudi blato iz črevesa. V zadnico pri tem brizgajte milnico s pomočjo gumijevе cevi in lijaka. Dobro je, ako si napravite apnico in jo vlivate v gobec, da nevtralizira in veže škodljive pline.

Če vse to ne pomaga, se je treba poslužiti trokarja. S trokarjem se izvrži vbod na levi lakotnici približno tri prste od kolka proti prednjim nogam, kjer je najbolj napeta lakotnica. Trokar je prijeti z desno roko ter ga nastaviti tako poševno, da bi prišla podaljšana ravna črta ravno pod koleno desne prednje noge. Tako pripravljenega se s silo porine v telo ali vdari v njega z mehkim predmetom. Nato se nož izmakne, obod pa ostane. Pri tem se s prstom pomalem izpušča sapa iz vampa. Dotična žival se mora postiti po tem 12 ur.

Vsa duga zdravila kakor petrolej, terpenin, salmijakovec, kolomaz itd. so škodljiva; posebno še v slučaju, če se mora živinče zaklati, dobi meso neprijeten okus. Najzanesljivejša pomoč v takih slučajih je pač le živinozdravnik, ne pa vsako vaško ženšče. —K—

Ugotovitev brejosti krav. Prepričamo se lahko, ali je ali ni krava breja, že v treh mesecih po naskoku bika. V to svrhu vzamemo en kozarec vode, v njo vlivamo v kapljicah količino kavine žlice sveže namolzenega mleka. Če krava ni breja, tedaj se zmeša mleko takoj na površini z vodo. Pri breji kravi, in sicer že od tretjega meseca, padejo mlečne kapljice na dno kozarca in se le malo spajajo z vodo. Čim dalje je krava breja, tem jasnejši je poizkus. — Za nas kmete bi bil ta poizkus zelo umesten, ker nič ne stane, prinese nam lahko pa velik dobiček. S temi poizkusi se bavi neki kmet v Budjejovicah. Če se bo kateri naših kmetov bavil s tem poizkusom, priporočamo, da napravi dva: enega z mlekom krave, ki je gotovo breja. Tako se bo mogel vsak sam lahko prepričati o vrednosti teh poizkusov.

Cene kovin. Uradne cene so naslednje: 1 kg čistega zlata 5500 S, 1 kg čistega srebra 80 S, dvajsetkronski zlatnik 34.14 S, desetkronski zlatnik 17.07 S, stokronski zlatnik 167.60 S, dukat 18.64 S, srebrni petkronski novc 1.71 S, dvekronski 64 g, enokronski 32 grošev, goldinar 87 grošev.

Velikovški trg. Živina: biki 0.60—0.70, pitani voli 1.00—1.10, vprežni voli 0.90—0.95, junci 0.80—0.90, molzne krave 0.70—0.80, telice 0.70—0.85, plemenske svinje 1.60—1.90, plemenski prašiči 1.90—2.30, ovce 0.50—0.70, za kg žive teže. Žito: pšenica 35—36, rž 22, oves 17, ječmen 13—14, koroza 15, ajda 26—27, krompir 12—15 g za kg. Jajce komad 8—9 grošov, sirovo maslo 2.80—4.00 S za kg, apno 5 S meterski stot.

RAZNE VESTI

Doma in po svetu. Po podražitvi tobačnih izdelkov se bodo podražile tudi nekatere poštno pristojbine. Višina frankature ostane. — Avstrijske zvezne železnice bodo imele letos 140 milijonov primanjkljaja, ki ga mora plačati država. — Letošnji manjšinski kongres se vrši od 14. do 16. septembra v Bernu v Švici. — Glavni urednik „Reichspost“ je posetil papeža in dobil papeški blagoslov. — Kdor hoče potovati v Francijo, rabi samo še veljaven potni list. Viza je odpravljena. — Prostovoljno dela sedaj v naši državi že 13.747 oseb. V prihodnjih dneh jih bo sprejetih še 1500. Po poročilih, ki so nam došla, pa pride prostovoljen delavec dražji nego plačan. — Radgona bo darovala koroškimi obrambnim bojnikom zastavo.

Heimatbund poziva bojavnike, da se udeležijo proslave, ki se vrši 6. avgusta v Radgoni. Radgončani nimajo drugih skrbi! — Ministrski svet je sklenil nov davek na cigaretne ovojke. DAVEK znaša 10 grošov za škatlo, ki vsebuje 100 ovojek, in 110 g za 100 listov cigaretnih papirčkov ali 1 groš za 10 papirčkov. Vlada računa, da bo ta novi davek dal na leto 2 milijona S. — Nekaj železniških uradnikov je izgubilo službo radi protidržavnega delovanja. — Jugoslavija: Novi mariborski škof dr. Ivan Tomažič je prevzel 1. avgusta svoje škofovske posle. — Na Rekarski planini, 20 korakov od meje, je bil od jugoslovanskih graničarjev ustreljen jugoslovanski ubežnik. — Dne 20. avgusta se slavnostno otvori ljubljansko letališče. K otvoritvi pojdejo razni zastopniki dežel in avstrijske vlade. — Ostale države: Potres je popolnoma razrušil veliko turško naselje Čivril. Pod razvalinami je našlo smrt 35 oseb. — Nad vzhodno Korejo je divjalo več dni brez prestanka hudo neurje, ki je povzročilo velike povodnji. Divjanje vodnega elementa je zahtevalo 35 smrtnih žrtev, 6 oseb pa se še pogreša. — Rusija gradi zrakoplov za 70 potnikov in 6 mož posadke. — Mussolini je vsestranski človek. Začasno vodi pet ministrstev, pa jih je imel v svojih rokah že več. Najraje bi pa vodil vsa ministrstva sam. Vsak minister ima seveda svojo plačo. — Meja med Avstrijo in Nemčijo je dobro zastražena in narodnosocialistična propaganda otežkočena. Nemčija se je začela sedaj posluževati letal, ki prihajajo na naše ozemlje in trosijo letake, ki vsebujejo napade na našo državo in ministre. Letala so obiskala že vsa obmejna mesta. Vsi protesti ne pomagajo nič. — Španska vlada je razkrila prevratno gibanje in zaprla 1200 oseb.

Vatikan dobi 20 aeroplanov. Misijonarji ne razlagajo samo verskih resnic, temveč pomagajo poganom tudi z šolami bolnišnicami, sirotišnicami i. dr. Misijonski delokrog obsega neredko težko dostopne kraje in posebno v slučaju nenadnih hudih bolezní in gladu je pomoč prizadetim otežkočena po velikih razdaljah. V svrhu hitrega prevoza bolnikov, zdravnikov, zdravil in življenjskih potrebščin namerava sv. Oče nakupiti za misijonske delo 20 aeroplanov, ki bodo preskrbljeni z vsem potrebnim. O ljubezni do bližnjega je Cerkev slejkoprej na prvem mestu.

Zvezde ne vplivajo na življenje. Še pred kakimi sto leti so trdili, da vpliva luna na rastlinstvo zemlje. Nato pa so zvezdoslovci ugotovili, da je luna ugasla zvezda in da ne izžareva nobenih žarkov in je torej brez vpliva na življenje na zemlji. Ostale zvezde pa so od nas preveč oddaljene, da bi mogle vplivati na zemljo. Solnce je edina zvezda, ki vpliva na življenje na svetu. To pa je že stara resnica; kajti znano je, da je vse naravno življenje na zemlji odvisno od izžarevanja solčnih žarkov. Brez solca bi se zemlja spremenila v pusto, ledeno puščavo.

Jezero bodo razsolili. Veliko Slano jezero v ameriški državi Utah, ki vsebuje velike množine soli, hočejo podjetni Amerikanci razsoliti. Kakšnih 70 ha jezera bodo zajezili z nasipi. V ta del priteka več rek, tako da bo voda preplavila nasipe in polagoma odnesla v zajezeni kotlini nabrano sol. Ko se bo to zgodilo, bodo vodo, ki bo tekla čez nasipe, izrabili za proizvodnjo električnega toka. Po strokovnih računih se bo jezero razsolilo nekako v dveh letih.

Cigani dobijo svojo državo. Tajništvo Društva narodov je sprejelo predlog za ureditev ciganskega vprašanja, ki se vleče že stoletja. Cigane bodo spravili na kakšen otok v Atlanskem ali Tihem oceanu. Vseh ciganov je okoli pol milijona in jih najdemo vsepovsod na potovanju. — Ureditev ciganske države bo imela eno samo težkočo: pri tem namreč niso vprašali ciganov samih in ti jo bodo o prvi nu-deči se priliki zopet potegnili v daljni svet. Je pač ciganska kri!

Lepa hišica v Štebnu pri Beljaku, p. d. pri Celnjaku bej gospodarsko poslopje, 1 oral sadonosnika, blizu Baškega jezera, lepa lega, krasen razgled, železniška postaja. Posebno ugodno za penzioniste. Cena 8500—šilingov. Vprašati v gostilni Graber v Štebnu, pošta: Mallesting. 109